

Marjaverkon toiminnan ja tapahtumien vaikutus Kivistön alueella

Janina Lempinen

2025 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Marjaverkon toiminnan ja tapahtumien vaikutus Kivistön alueella

Janina Lempinen
Restonomi
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2025

Janina Lempinen

Marjaverkon toiminnan ja tapahtumien vaikutus Kivistön alueella

Vuosi

2025

Sivumäärä

34

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Marjaverkko, joka on Kivistön alueella yhteisöllistä toimintaa järjestävä aluekehitysverkosto. Marjaverkko on voittoa tavoittelematon yhdistys. Opinnäytetyön tavoitteena oli tarkastella Marjaverkon toimintaa erityisesti yhteisöllisyyden, osallisuuden ja hyvinvoinnin näkökulmasta sekä selvittää, millä tavoin toimintaa voitaisiin kehittää entistä paremmin alueen asukkaita palvelevaksi. Työn tarkoituksena oli tuottaa hyödyllistä tietoa Marjaverkolle sen toiminnan kehittämiseksi sekä tuoda esiin kävijöiden kokemuksia ja tarpeita. Opinnäytetyön tuloksia voivat hyödyntää myös yhdistyksen rahoituksesta päättävät tahot.

Työn teoreettinen viitekehys rakentui yhteisöllisyyden, osallisuuden ja hyvinvoinnin käsitteiden ympärille. Näitä teemoja tarkasteltiin aiemman tutkimustiedon ja kirjallisuuden valossa sekä analysoitiin niiden merkitystä suhteessa Marjaverkon toimintaan. Lisäksi käsiteltiin sosiaalisen tuen merkitystä ja yhteisöllisyyden vaikutuksia yksilön hyvinvointiin.

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena, ja aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastatteluja. Haastatteluihin osallistui neljä aktiivista Marjaverkon kävijää, jotka kertoivat kokemuksistaan ja näkemyksistään toiminnan vaikutuksista sekä kehittämistarpeista. Tulosten pohjalta muodostettiin kehittämisehdotuksia Marjaverkon toiminnan tueksi.

Tulosten perusteella Marjaverkon toiminta on merkittävä tekijä monen kävijän arjessa, erityisesti yksinäisyyden vähentämisen, sosiaalisten kontaktien ja hyvinvoinnin tukemisen kannalta. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemukset nousivat vahvasti esiin, ja useat haastateltavat kokivat Marjaverkon tärkeäksi yhteenkuuluvuuden tunnetta lisääväksi tekijäksi. Keskeisiksi kehittämiskohteiksi tunnistettiin tiedottamisen parantaminen, tilojen laajentaminen, uusien kävijöiden tukeminen nimettyjen tukihenkilöiden avulla sekä toiminnan monipuolistaminen eri ikäryhmille, kuten lapsille ja nuorille. Kehittämistoimilla voidaan entisestään parantaa toimintaa ja lisätä sen saavutettavuutta, jotta se tavoittaa uusia osallistujia ja palvelee entistä monipuolisemmin alueen eri asukasryhmiä.

Asiasanat: yhteisöllisyys, osallisuus, hyvinvointi, voittoa tavoittelematon yhdistys, tapahtumat

Janina Lempinen

The Impact of Marjaverkko's Activities and Events in the Kivistö Area

Year

2025

Pages

34

The commissioning organization for this thesis is Marjaverkko, a community development network that organizes community activities in the Kivistö area. Marjaverkko is a non-profit association. The aim of this Bachelor's thesis was to examine the activities of Marjaverkko, particularly from the perspectives of community, inclusion, and well-being, as well as to explore how the activities could be developed to better serve the residents of the area. The purpose of the study was to provide useful information to Marjaverkko for the development of its activities and to highlight the experiences and needs of visitors. The results of the thesis can also be utilized by the parties responsible for funding the association.

The theoretical background of the study was built around the concepts of community, inclusion, and well-being. These themes were examined in light of previous research and literature, and their significance was analyzed in relation to the activities of Marjaverkko. In addition, the importance of social support and the impact of community on individual well-being were discussed.

The research was conducted as a qualitative study, and the data collection method used was thematic interviews. Four active visitors of Marjaverkko participated in the interviews, sharing their experiences and views on the impact of the activities and the development needs. Based on the results, development suggestions were made to support the activities of Marjaverkko.

According to the results, Marjaverkko's activities play a significant role in the everyday lives of many visitors, particularly in terms of reducing loneliness, supporting social contacts, and promoting well-being. The experiences of community and inclusion were strongly highlighted, and several interviewees viewed Marjaverkko as an important factor in increasing the sense of belonging. Key areas for development identified included improving communication, expanding the facilities, supporting new visitors with designated support persons, and diversifying the activities for different age groups, such as children and young people. With these development measures, the activities can be further improved, increasing their accessibility to reach new participants and better serve the various resident groups of the area.

Keywords: community, inclusion, well-being, non-profit association, events

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Marjaverkko ry.....	7
3	Tapahtumat ja kulttuuri hyvinvoinnin edistäjinä	8
3.1	Kulttuuri ja hyvinvointi.....	8
3.2	Tutkimustietoa kulttuurihyvinvoinnista	10
3.3	Yhteisöllisyys ja sosiaalinen pääoma	13
3.4	Tapahtumat ja niiden sosiaaliset vaikutukset.....	15
4	Tutkimusmenetelmät ja tulokset	19
4.1	Laadullinen tutkimus ja haastatteluiden eettisyys	20
4.2	Tiedon käsittely, analysointi ja tulkinta	22
4.3	Tutkimuksen toteutus	23
4.4	Teemahaastattelun tulokset.....	23
4.5	Kehitysehdotukset	27
5	Johtopäätökset	28
	Lähteet.....	30
	Liitteet	33

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan voittoa tavoittelemattoman organisaation toiminnan ja tapahtumien vaikutusta Kivistön alueen asukkaisiin. Aihe valittiin, koska yhteisöllisyys, osallisuus ja hyvinvoinnin edistäminen ovat keskeisiä tekijöitä Kivistön alueen kehittämisessä. Yhteisöllisyydellä ja ihmissuhteilla on keskeinen merkitys yksilön hyvinvoinnille. Yhteisö voi tarjota jäsenilleen tukea, rohkaisua ja turvallisuutta sekä edistää oppimista, henkilökohtaista kasvua ja kehitystä. Monet voittoa tavoittelemattomat organisaatiot tarjoavat yhteisöllistä toimintaa ja tapahtumia esimerkiksi ikäihmisille, nuorille ja pitkäaikaistyöttömille, mutta niiden todellisista vaikutuksista löytyy suhteellisen vähän tutkimustietoa.

Opinnäytetyön toimeksiantaja oli Kivistön alueella toimiva yhdistys MarjaVerkko, jonka tavoitteena on muun muassa yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen alueella. MarjaVerkko järjestää alueella viikoittaista toimintaa sekä erilaisia tapahtumia, ja toiminta on kaikille avointa. Toimeksiantaja on aiemmin saanut tietoa toimintansa vaikutuksista kyselyillä, joilla on kerätty tietoa laajalta joukolta, mutta melko pintapuolisesti. Tällä kertaa toimeksiantaja toivoi syvällisempää ymmärrystä toiminnan vaikutuksista, minkä vuoksi tiedonkeruu toteutettiin henkilökohtaisilla haastatteluilla. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten Marja-verkon toiminta vaikuttaa paikallisten asukkaiden yhteisöllisyyteen. Työn taustalla oli tarve lisätä tietoa ja ymmärrystä siitä, millä tavoin ja missä määrin kyseisen organisaation toiminta parantaa alueen asukkaiden elämänlaatua, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja osallisuuden kokemusta. Kerättyä dataa voidaan hyödyntää sekä organisaation sisällä että rahoituksesta vastaavien tahojen keskuudessa perusteluna rahoituksen saamiseksi. Yhdistyksen sisällä tietoa voidaan käyttää resurssien kohdentamiseen jo olemassa oleviin toimintoihin sekä uuden toiminnan kehittämiseen.

Opinnäytetyön tietoperusta pohjautuu aiempaan tutkimukseen sekä teoriaan kulttuurista, hyvinvoinnista, sosiaalisesta pääomasta ja turvasta sekä tapahtumista. Tutkimusmenetelmänä käytettiin narratiivista ja laadullista tutkimusta, joka toteutettiin henkilökohtaisilla haastatteluilla. Tämä mahdollisti yksityiskohtaisemman ja syvällisemmän analysoidun kuvan toiminnan vaikutuksista.

Opinnäytetyön rakenne etenee seuraavasti: Toisessa luvussa käsitellään toimeksiantajaa, MarjaVerkkoa. Kolmannessa luvussa tarkastellaan työn teoreettista viitekehystä, joka sisältää tietoa kulttuurista, hyvinvoinnista, sosiaalisesta pääomasta ja turvasta sekä tapahtumista. Neljäs luku keskittyy käytettyihin tutkimusmenetelmiin ja haastattelun tuloksiin. Viidennessä luvussa esitetään johtopäätöksiä ja pohdintaa tuloksista.

2 Marjaverkko ry

MarjaVerkko ry on Vantaan Kivistön suuralueella toimiva voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteena on edistää alueen yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä tuoda yhteen eri toimijoita. Voittoa tavoittelemattoman organisaation toiminnassa on jokin muu tavoite kuin voiton tuottaminen. Näistä esimerkkejä ovat monet julkisia palveluja tarjoavat organisaatiot kuten yhdistykset ja järjestöt. (Ylikoski 2001, 70.)

Yhdistystoiminta on yhteisöllistä ja tavoitteellista toimintaa, jossa joukko ihmisiä toimii yhdessä edistääkseen yhteisesti tärkeäksi kokemaansa asiaa. Toiminta on luonteeltaan aatteellista, eli sen tavoitteena ei ole taloudellisen hyödyn tavoittelu, vaan jonkin yhteisen päämäärän edistäminen. Aatteellisia yhdistyksiä voivat olla esimerkiksi kulttuuri-, sosiaali- ja hyväntekeväisyisyhdistykset, urheilu- ja harrastusyhdistykset, ammatilliset etujärjestöt sekä poliittiset puolueet. (Peda 2025.)

Marjaverkko on perustettu vuonna 2014. Marjaverkko on saanut nimensä Kivistön suuralueen alkuperäisestä nimiehdotuksesta, joka oli "Marja-Vantaa". Yhdistyksen arvoihin kuuluvat avoimuus, yhdessä tekeminen, yhdenvertaisuus ja kestävä kehitys. Näiden periaatteiden pohjalta MarjaVerkko tukee alueen asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta sekä vahvistaa Kivistön suuralueen elinvoimaisuutta pitkällä aikavälillä. Kivistön suuralue on nopean kasvun ja muutoksen keskellä, ja MarjaVerkko pyrkii tukemaan tätä kehitystä tarjoamalla foorumin, jossa asukkaat ja muut toimijat voivat jakaa tietoa, tehdä yhteistyötä ja vaikuttaa alueensa tulevaisuuteen. (Marjaverkko 2025.)

Marjaverkon viikoittaista toimintaa ovat kohtaamispaikat keskiviikkoisin ja perjantaisin sekä kerran viikossa nuorten olohuone, jotka ovat kaikille avoimia matalan kynnyksen tapaamispaikkoja. Kerran viikossa kohtaamispaikassa järjestetään myös ilmainen keittolounas sekä jaetaan hävikkiruokaa. Kuukausittain toimintaan kuuluu Infotilaisuuksia ja keskusteluiltoja, jotka tarjoavat tilaisuuden käsitellä ajankohtaisia aiheita, kuten alueen kehitystä, uusia palveluita sekä yhteisön tarpeita ja mahdollisia huolenaiheita. Tällaisilla tapahtumilla pyritään edistämään tiedon jakamista ja vuoropuhelua asukkaiden ja päätöksentekijöiden välillä. (Marjaverkko 2023.)

Näiden toimintojen lisäksi MarjaVerkko järjestää myös monipuolisia tapahtumia Kivistön alueella. Yksi keskeisistä tapahtumatyypeistä ovat yhteisölliset juhlat ja tapahtumat, kuten kyläjuhlat, festivaalit ja joulutori. Tapahtumiin sisältyy usein musiikkia, ruokatarjontaa ja erilaisia aktiviteetteja, jotka houkuttelevat eri ikäisiä osallistujia. Lisäksi järjestetään työpajoja ja talkoita, joissa asukkaat voivat yhdessä vaikuttaa alueensa viihtyvyyteen ja kehitykseen. Tästä esimerkkinä keväisin ja syksyisin järjestettävät siivoustalkoot sekä vieraslajien torjuntatalkoot. (MarjaVerkko 2023.)

3 Tapahtumat ja kulttuuri hyvinvoinnin edistäjinä

Seuraavissa luvuissa tarkastellaan kulttuurihyvinvointia, tapahtumien merkitystä, sosiaalista turvaa sekä sosiaalista ja kulttuurista pääomaa. Näitä teemoja yhdistää ajatus yhteisöllisyydestä ja hyvinvoinnista, jotka syntyvät ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta, osallisuudesta ja kulttuuristen tekijöiden vaikutuksesta arkeen. Luvuissa käsitellään, miten kulttuuriset ja sosiaaliset rakenteet tukevat yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointia sekä millainen rooli tapahtumilla ja yhteisöllisillä kohtaamisilla on sosiaalisen ja kulttuurisen pääoman rakentumisessa. Lisäksi pohditaan, kuinka sosiaalinen turva luo edellytyksiä osallistumiselle ja hyvinvoinnille ja käsitellään tarkemmin, mitä kulttuurihyvinvointi tarkoittaa, millaista tutkimustietoa siitä on saatavilla ja miten taide ja kulttuuri voivat tukea yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointia sekä tarjota sosiaalista turvaa.

3.1 Kulttuuri ja hyvinvointi

Kulttuurihyvinvointi tarkoittaa kulttuurin vaikutusta ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Tutkimukset osoittavat, että kulttuurinen osallisuus voi edistää mielen ja kehon hyvinvointia, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja ehkäistä syrjäytymistä. Sosiaalinen turva tarkoittaa kokemusta siitä, että ihminen saa apua, tukea ja tietoa yhteisössään. Se liittyy turvallisuuden, yhteenkuuluvuuden ja luottamuksen tunteisiin. Kun yksilö kokee sosiaalista turvaa, hän tuntee, että häntä arvostetaan, hän ei ole yksin vaikeuksien kohdatessa ja hän voi luottaa siihen, että apua on saatavilla tarvittaessa. Sosiaalisen turvan tunne voi syntyä perheen, ystävien, yhteisön tai yhteiskunnan tarjoaman tuen kautta. (Forss & Vatula-Pimiä 2007, 12.)

Sosiaalisella turvalla on myös vaikutus hyvinvointiin; se vaikuttaa terveenä pysymiseen ja parantumiseen. Aiemmin terveydenhuollossa painopiste on ollut fyysisessä puolessa, mutta nykyään tiedetään, että muun muassa historialliset tapahtumat, muutokset yhteiskunnassa, kulttuuriset tavat, sosiaalinen ympäristö sekä lapsuuden kokemukset vaikuttavat ihmisen hyvinvointiin monin tavoin. (Forss & Vatula-Pimiä 2007, 12.)

Kulttuuri voidaan ymmärtää laajasti elämäntapana, joka koostuu ihmisten oppimista tavoista, uskomuksista, arvoista ja käytännöistä. Se ei ole perinnöllinen ominaisuus, vaan opitaan elämän aikana erityisesti vuorovaikutuksessa ympäristön ja muiden ihmisten kanssa. Kulttuuri ilmenee monin eri tavoin, kuten taiteessa, kirjallisuudessa, elintavoissa, ajattelun ja tuntemisen tavoissa sekä arkisissa toimintamalleissa, kuten tervehtimisessä ja ruokailutottumuksissa. Myös tunteiden näyttämisen tavat ovat osa kulttuuria. (Peda 2025.) Kulttuuri on kollektiivinen ilmiö, jota jaetaan niiden ihmisten kesken, jotka elävät tai ovat eläneet samassa sosiaalisessa ympäristössä, esimerkiksi samassa yhteisössä, kaupungissa tai työpaikalla. Se muodostuu jaetuista arvoista, normeista ja uskomuksista, mutta se ei ole täysin yhtenäinen.

Kaikissa kulttuureissa on erilaisia näkemyksiä ja tapoja, joita kaikki sen jäsenet eivät välttämättä jaa. (Peda 2025.)

Kulttuuria voidaan myös kuvata yhteiskunnassa vallitsevina kirjoittamattomina sääntöinä. Nämä säännöt ohjaavat ihmisten käyttäytymistä huomaamattomasti, ja kulttuurin jäsenet noudattavat niitä usein tiedostamattaan. Kulttuuri muovautuu jatkuvasti ja on keskeinen osa yksilöiden ja yhteisöjen identiteettiä. (Peda 2025.) Kulttuurilla on suuri kansantaloudellinen merkitys, mutta sitä ei täysin ymmärretä ja sitä myös vähätellään. Kulttuurilla on merkittävä kansantaloudellinen rooli hyvinvoinnin edistäjänä. Se luo työpaikkoja luoville aloille, matkailulle ja palvelusektorille, edistäen talouskasvua. Kulttuuripalvelut, kuten museot, teatterit ja musiikkitapahtumat, lisäävät ihmisten elämänlaatua, vähentävät stressiä ja edistävät sosiaalista yhteenkuuluvuutta. (Hyypä 2013, 112.)

Kulttuuripääoman säilyttäminen ja vahvistaminen vaatii pitkäjänteisiä toimenpiteitä, sillä kulttuuriharrastusten juurruttaminen osaksi väestön arkea ei automaattisesti johda hyvinvointivaikutuksiin. Monet maat ovat ryhtyneet aktiivisesti tutkimaan ja kehittämään keinoja kulttuuripääoman kasvattamiseksi. Esimerkiksi Etelä-Koreassa, Japanissa, Englannissa ja Ruotsissa tehdään laajamittaista tutkimusta siitä, miten kulttuurin vaikutukset voidaan viedä käytäntöön. (Hyypä 2013, 116.)

Suomessa kulttuuripääoman tukemisen kehitys on ollut kansainvälisiin esimerkkeihin verrattuna hitaampaa. Vaikka Suomessa tunnustetaan kulttuurin merkitys hyvinvoinnille ja terveydelle, sen vahvistaminen ja vieminen käytäntöön vaatii vielä lisää tutkimusta ja käytännön sovelluksia. Kulttuuripolitiikan merkitys yhteiskunnalliselle hyvinvoinnille on laajasti tunnustettu, mutta sen käytännön toteutus kohtaa merkittäviä haasteita. Kulttuuriohjelmien ja harrastusten tiedetään edistävän väestön terveyttä ja hyvinvointia, mutta näiden vaikutusten tutkiminen ja hyödyntäminen päätöksenteossa on puutteellista. Kulttuuripääoman lisääminen jää helposti kolmannen sektorin vapaaehtoistyön harteille. (Hyypä 2013, 117.)

Suomessa merkittäviä rahoittajia kulttuurin suhteen ovat muun muassa Suomen kulttuurirahasto ja Svenska Kulturfonden, jotka tukevat kulttuurihankkeita, taiteellista toimintaa ja nuorten osallistumista kulttuuriin. Julkisen rahoituksen osalta Veikkauksen toiminta on ollut keskeisessä roolissa, mutta sen monopoliasema ja pelihaittojen eettiset kysymykset herättävät jatkuvaa keskustelua. Lisäksi rahoitusjärjestelmien sisällä esiintyneet väärinkäytökset ovat heikentäneet kulttuuritoiminnan tukemisen tasapuolisuutta. Näiden haasteiden vuoksi kulttuuripolitiikan kehittäminen edellyttää monipuolista tutkimusta ja vaikuttavuuden arviointia. Erityisesti nuorten kulttuuriharrastusten ja taiteellisen toiminnan tukeminen on osoittautunut myönteisiä tuloksia, mutta sen vaikuttavuudesta tarvitaan lisää kvantitatiivista tutkimusta. (Hyypä 2013, 117.)

Kulttuuri myös tukee mielenterveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla elämyksiä ja itseilmaisun mahdollisuuksia. Julkiset investoinnit kulttuuriin voivat tuottaa taloudellista hyötyä esimerkiksi lisääntyneen matkailun ja yritystoiminnan myötä. Lisäksi kulttuuri vahvistaa alueellista identiteettiä ja houkuttelee osaavaa työvoimaa, mikä tukee pitkän aikavälin taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. Kulttuurin tuottama terveys- ja hyvinvointihyöty on kuitenkin melko mahdotonta laskea suoraviivaisesti. (Hyypä 2013, 112.)

Mielihyvän ja sitä kautta hyvinvoinnin tuntemukseen vaikuttaa muun muassa oksitosiini. Oksitosiini on aivoissa vaikuttava hormoni ja välittäjäaine, joka lisää ihmisten välistä kiintymystä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Se vapautuu erityisesti sosiaalisten kontaktien, kuten kosketuksen, halausten ja positiivisen vuorovaikutuksen aikana. Oksitosiini vahvistaa luottamusta ja empatiaa, mitkä edistävät ihmissuhteita ja yhteisöllisyyttä. (Hyypä 2013, 52-53.)

Oksitosiinitasoilla on myös vaikutusta siihen, miten ihminen kokee ympäristönsä ja näin ollen myös kulttuuripääoman, kuten taiteen, musiikin ja arkkitehtuurin. Korkea oksitosiinipitoisuus voi lisätä emotionaalista herkkyyttä ja syventää elämyksiä sekä yhteisöllistä kokemusta esimerkiksi konserteissa tai näyttelyissä. Tämä osoittaa, että oksitosiini ei ainoastaan vahvista ihmisten välisiä suhteita, vaan myös rikastaa tapaa, jolla yksilöt kokevat kulttuurin ja ympäröivän maailman. (Hyypä 2013, 52-53.)

3.2 Tutkimustietoa kulttuurihyvinvoinnista

Kulttuurihyvinvointi on edelleen suhteellisen vähän tunnettu käsite hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, vaikka sen positiiviset vaikutukset yksilöihin ja yhteisöihin on laajasti tunnistettu. Tutkimukset osoittavat, että osallistuminen kulttuuriin, taiteeseen ja yhteisölliseen toimintaan voi merkittävästi tukea hyvinvointia. Kunnissa ja järjestöissä tehdään jo paljon työtä kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi, mutta sitä ei aina nähdä osana sosiaali- ja terveyspalveluita. (Varha 2025.)

Kulttuuriohjelmien vaikutusten tieteellinen tutkiminen vaatii kontrolloituja kokeita ja vertailuryhmiä, jotta voidaan erottaa todelliset vaikutukset subjektiivisista kokemuksista. Aiheesta on toistaiseksi saatavilla vain vähän väestötason tutkimustietoa. Suurin osa tutkimuksista perustuu ihmistieteisiin ja kyselyaineistoihin, joissa tutkittavien joukko on yleensä pieni ja seuranta ei tehdä lainkaan. Koska kyselyihin vastaavat usein vain asiasta kiinnostuneet, tulokset voivat olla hieman vääristyneitä ja kertoa enemmän yksilöiden kokemuksia kuin todellisia vaikutuksia. (Hyypä 2013, 121.)

Määrällisten vaikutusten mittaaminen on ollut haastavaa, mikä on tullut ilmi esimerkiksi Suomen Kulttuurirahaston pitkäkestoisessa Myrsky-projektissa (Hyypä 2013, 121). Suomen

Kulttuurirahaston Myrsky-hanke toimi vuosina 2008-2011 ja oli laajamittainen nuorisoprojekti, jonka tarkoituksena oli tukea nuorten hyvinvointia taiteen avulla. Hankkeessa keskityttiin erityisesti 13-17-vuotiaisiin nuoriin, ja sen kokonaisbudjetti oli noin 5 miljoonaa euroa. Projektin puitteissa toteutettiin yli 80 erilaista taidehanketta, joihin osallistui yhteensä yli 14 000 nuorta eri puolilta Suomea. (Suomen kulttuurirahasto 2025.)

Erityisenä kohderyhmänä olivat nuoret, jotka olivat vaarassa syrjäytyä esimerkiksi mielenterveysongelmien, päihteiden käytön, koulukiusaamisen tai maahanmuuttajataustan vuoksi. Hankkeessa nuoret pääsivät työskentelemään ammattitaiteilijoiden kanssa eri taiteenaloilla, mikä vahvisti heidän itseluottamustaan, sosiaalisia taitojaan sekä osallisuutta yhteiskuntaan. (Suomen kulttuurirahasto 2025.) Myrsky-projektissa ei kyetty mittaamaan kulttuuriohjelmien vaikutusten määrällistä muutosta, eikä saatu vertailukelpoista tietoa ryhmien välisistä eroista (Hyypä 2013, 121).

Kulttuuriohjelmat voivat sisältää monenlaisia taide- ja kulttuuritapahtumia, kuten elokuvia, kirjallisuutta, esittävää taidetta ja festivaaleja. Näiden vaikutusten arviointi on kuitenkin haasteellista, sillä tutkimuksissa usein haastatellaan vain kohdehenkilöitä, jolloin kattavaa kuvaa ei saada. Silti kulttuurin merkitys voidaan tunnistaa elämyksellisenä ja emotionaalisenä ilmiönä, joka ei aina tarvitse numeroita tuekseen. (Hyypä 2013, 122.)

Kulttuuriohjelmien vaikutukset voidaan jakaa neljään pääkategoriaan: yksilöiden kokemuksellisiin muutoksiin, sosiaalisiin vaikutuksiin, taloudellisiin hyötyihin ja koulutukselliseen kehitykseen. Osallistujat ovat raportoineet tuntevansa itsensä onnellisemmaksi, luovemmaksi ja itsevarmemmaksi sekä saaneensa uusia ystäviä ja oppineensa uusia taitoja. Yhteisöllisyyden kokemus on vahvistunut, ja erityisesti iäkkäät osallistujat ovat korostaneet musiikin positiivisia vaikutuksia hyvinvointiin. (Hyypä 2013, 122.)

Kunnallisella tasolla kulttuuriohjelmien on havaittu tukevan koulumenestystä ja parantavan työllistymismahdollisuuksia, erityisesti alueilla, joilla on korkea työttömyysaste. Kulttuurihankkeet ovat lisänneet paikkakuntien vetovoimaa ja taloudellista elinvoimaisuutta, mikä on näkynyt myös taide- ja kulttuurituotteiden myynnin kasvuna. Vaikka kulttuuriohjelmien positiiviset vaikutukset ovat moninaiset, ei tutkimuksissa ole vahvaa näyttöä niiden suorasta terveysvaikutuksesta. Tämä osoittaa tarvetta lisätutkimuksille, jotta kulttuuri-osallistumisen pitkäaikaisia vaikutuksia yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointiin voisi arvioida. (Hyypä 2013, 122.)

Tutkimukset osoittavat, että kulttuuriohjelmat voivat lisätä ihmisten onnellisuutta ja hyvinvointia, mutta niiden vaikutus terveyteen on epäselvempi. Esimerkiksi 70-80 % tutkimuksiin osallistuneista on kokenut onnellisuuden lisääntyneen, mutta vain 40-50 % arvioi terveytensä parantuneen. Tästä voidaan päätellä, että kulttuuri-osallistumisen subjektiivinen kokemus on vahva, mutta sen konkreettisia terveysvaikutuksia on vaikeampi mitata. (Hyypä 2013, 123.)

On epävarmaa, lisäävätkö kunnalliset kulttuuriohjelmat asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä pitkäaikaisesti. Haastattelututkimusten perusteella vastaus on varovaisen myönteinen, koska ne vahvistavat kulttuuripääomaa ja sosiaalista osallisuutta. Syy-seuraussuhteiden tunnistaminen kulttuuriin panostamisen ja hyvinvoinnin välillä vaatisi pitkiä seurantatutkimuksia. Epidemiologisissa tutkimuksissa käytetään kuolleisuusrekistereitä, jotka tarjoavat objektiivista dataa, mutta kulttuuriohjelmien vaikutuksia joudutaan arvioimaan vielä vuosikymmeniä ennen kuin saadaan varmoja tuloksia. Koska yksilön oma kokemus hyvinvoinnista vaihtelee eri tekijöiden mukaan, on tärkeää, että kulttuuriohjelmien vaikutuksia arvioidaan monipuolisesti. (Hyypä 2013, 123.)

Vaikka tieteellisiä haasteita on, kunnalliset kulttuuriohjelmat nähdään merkittävinä kulttuuripääoman edistämässä ja niiden vaikutukset yhteiskuntaan ovat pääosin positiivisia. Sosiaalinen osallistuminen on keskeinen tekijä kulttuurin ja taiteen hyvinvointivaikutuksissa, ja siksi kulttuuritoimintaa kannattaa tukea. (Hyypä 2013, 123.)

Vuosina 2022-2023 toteutetussa projektissa kartoitettiin Varsinais-Suomen kuntien kulttuurihyvinvointipalveluiden tilaa ja yhteistyötarpeita. Haastattelujen perusteella nousi esiin tarve tiiviimmälle yhteistyölle kulttuuripalveluiden, sote-sektorin ja järjestöjen välillä. Hankkeen aikana järjestettiin työpajoja, joissa sote-ammattilaisia koulutettiin ohjaamaan asiakkaita kulttuuritoiminnan ja harrastusten pariin. Lisäksi selvitettiin osallistumisen esteitä ja kehittämistarpeita erityisesti ikääntyneiden ja paljon palveluita tarvitsevien näkökulmasta. Hankkeen tulokset osoittivat, että sote-ammattilaisten ymmärrys kulttuurihyvinvoinnista vahvistui, ja kulttuuritoimijat saivat arvokasta tietoa sote-asiakkaiden tarpeista. Tämä vahvistaa käsitystä siitä, että kulttuurihyvinvointi tulisi integroida osaksi sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita, jotta sen hyödyt voitaisiin hyödyntää tehokkaammin osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. (Varha 2025.)

Aiheesta on myös ruotsalainen tutkimus, jonka mukaan kulttuuria harrastavat elävät kulttuuria harrastamattomia pidempään. Kulttuurin harrastamisen on todettu myös ehkäisevän esimerkiksi dementiaa. Tutkimuksessa kulttuuritoimintaa olivat esimerkiksi musiikki-, kirjallisuus-, teatteri-, elokuva- ja käsityöharrastukset. (Hyypä & Liikanen 2005, 87.)

Ruotsalaistutkimuksessa ei huomioitu sosiaalisen pääoman merkitystä terveyteen, vaikka kulttuuritilaisuudet yleensä sosiaalisia tapahtumia ovatkin. Yhteisöllisyydellä on merkittävä rooli useimmissa kulttuurin terveysvaikutuksia selvittäväissä tutkimuksissa. Niissä on ajatuksena, että kulttuurin harrastamiseen liittyvä yhteisöllisyys heijastaa yhteisön peruskulttuuriin kuuluvaa sosiaalista pääomaa, jota voidaan pitää terveysvaikutusten todellisena syynä. (Hyypä & Liikanen 2005, 90.)

Kulttuurin kuluttamisessa on myös sukupuolieroja; naiset ovat selvästi miehiä kulttuuriaktiivisempia. Toinen kulttuuriaktiivisempi ryhmä on suomenruotsalaiset. Alueellisesti Etelä-

Suomessa ollaan aktiivisempia kulttuurin kuluttajia kuin muualla Suomessa, mutta toisaalta kulttuuritarjontaa on myös enemmän. (Hyypä & Liikanen 2005, 71.)

Pohjoismaissa on tehty tutkimuksia, jotka osoittavat kulttuurin positiivisen vaikutuksen elinikään ja hyvinvointiin. Tutkimuksissa on havaittu, että kulttuuri voi jopa pidentää elinikää ja parantaa terveyttä. Vaikka suora syy-seuraussuhde kulttuuriosallistumisen ja eliniän pitenemisen välillä on haastava todistaa, on useissa toistotutkimuksissa ollut näyttöä pidentyneestä eliniästä kulttuurin vaikutuksen seurauksena. (Hyypä 2013, 20-22.)

Tutkimuksissa kulttuuria kuluttavilla oli puolta pienempi riski kuolla tapaturmaisesti, väkivaltaisesti tai oman käden kautta. Kulttuurisen pääoman taustalla voi tosin vaikuttaa myös sen mukanaan tuoma sosiaalinen pääoma. (Hyypä 2013, 20-22.)

Aiheesta on myös ruotsalainen tutkimus, jonka mukaan kulttuuria harrastavat elävät kulttuuria harrastamattomia pidempään. Kulttuurin harrastamisen on todettu myös ehkäisevän esimerkiksi dementiaa. Tutkimuksessa kulttuuritoimintaa olivat esimerkiksi musiikki-, kirjallisuus-, teatteri-, elokuva- ja käsityöharrastukset. (Hyypä & Liikanen 2005, 87.)

3.3 Yhteisöllisyys ja sosiaalinen pääoma

Sosiaalinen pääoma viittaa yhteisön jäsenten väliseen yhteenkuuluvuuteen, joka ilmenee esimerkiksi yhteiseen toimintaan osallistumisena, harrastustoimintana ja keskinäisenä luottamuksena. Se on yhteisön ominaisuus, joka hyödyttää sekä yksilöitä että koko yhteisöä. (Hyypä 2011, 15.)

Suomen ruotsinkielinen vähemmistö on esimerkki ryhmästä, jolla on runsaasti sosiaalista pääomaa. Tämä näkyy muun muassa heidän aktiivisessa järjestötoiminnassaan ja tiiviissä sosiaalisissa verkostoissaan. Tutkimusten mukaan sosiaalinen pääoma on yhteydessä hyvään terveyteen ja pitkään elinikään, mikä selittää osittain ruotsinkielisen väestön keskimääräistä pidempää ja terveempää elämää Suomessa. (Hyypä 2011, 15.)

Sosiaalinen pääoma edistää yhteiskunnan hyvinvointia monin tavoin. Se lisää luottamusta ihmisten välillä vähentää syrjäytymistä. Lisäksi vahvat sosiaaliset verkostot voivat tarjota tukea kriisitilanteissa ja edistävät yksilön hyvinvointia. Näin ollen sosiaalisen pääoman vaaliminen on tärkeää sekä yksilöiden että yhteiskunnan kannalta. (Hyypä 2011, 15.)

Tuore tutkimus on osoittanut, että sosiaalisella ja kulttuurisella pääomalla voi olla merkittävä vaikutus eliniänodotteeseen. Tutkimuksessa seurattiin 8 000 suomalaista aikuista yli 20 vuoden ajan. Tarkastelun kohteena oli vapaa-ajan sosiaalinen osallistuminen ja kulttuurin harrastaminen, joiden havaittiin olevan elämänmittaisia piirteitä. Nuoruudessa omaksuttu

aktiivisuus yhteisöissä ja kulttuuriharrastuksissa säilyi pitkälle vanhuuteen riippumatta siitä, miten elämäntilanteet tai asuinpaikka muuttuivat. (Hyypä 2011, 16-17.)

Merkittävä löydös oli, että sosiaalisesti ja kulttuurisesti aktiivisimpaan neljännekseen kuuluvista suurempi osa säilyi hengissä tutkimusjakson aikana verrattuna passiivisimpiin henkilöihin. Tämä ero ei johtunut elämäntavoista, terveydentilasta, sosioekonomisesta asemasta tai muista väestötieteellisistä tekijöistä, mikä viittaa siihen, että aktiivinen sosiaalinen elämä itsessään tukee hyvinvointia ja pitkää ikää. (Hyypä 2011, 16-17.) Sosiaalinen ja kulttuurinen pääoma voivat vaikuttaa terveyteen monella tavalla. Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallistuminen voivat vähentää stressiä, tarjota henkistä tukea, lisätä elämän merkityksellisyyttä ja vähentää yksinäisyyttä. (Hyypä 16-17.)

Yhteisöllisyydellä taas tarkoitetaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ja keskinäistä vuorovaikutusta, joka syntyy yhteisön jäsenten välisestä luottamuksesta, avoimesta kommunikaatiosta ja aktiivisesta osallistumisesta. Se ei muodostu pelkästään yhteisössä elämisestä, vaan vaatii jäsenten välistä sosiaalista sidettä ja jaettuja kokemuksia. Yhteisöllisyys vahvistaa sosiaalista pääomaa ja rakentuu yksilöiden tunnekokemusten kautta. (Opetushallitus 2025.)

Yhteisöllisyys on ilmiö, joka syntyy yksilöiden välisestä vuorovaikutuksesta, ja se edellyttää keskinäistä luottamusta, avointa kommunikaatiota ja aktiivista osallistumista. Se ilmenee yhteisinä kiinnostuksen kohteina, toimintatapoina ja osaamisen jakamisena, mikä luo yhteenkuuluvuuden tunnetta ja mahdollisuuden kuulua johonkin merkitykselliseen. (Opetushallitus 2025.) Yhteisöllisyydellä on merkittävä vaikutus yksilön hyvinvointiin. Se tarjoaa tukea, rohkaisua ja turvaa, vahvistaa oppimista sekä edistää ihmisenä kasvua ja kehitystä. Yhteisöön kuuluminen antaa elämälle merkitystä ja voi toimia suojatekijänä haastavissa elämäntilanteissa. (Oulun yliopisto 2025.)

Esimerkiksi työyhteisöissä yhteisöllisyys on keskeinen tekijä, joka vaikuttaa työilmapiiriin, työn laatuun ja tuottavuuteen. Hyvin johdetussa ja vuorovaikutteisessa työyhteisössä yhteisöllisyys lisää työntekijöiden sitoutumista ja vähentää sairaspöissaoloja. Se myös edistää kykyä selviytyä ja toipua vaikeista tilanteista. Työnantajalla on keskeinen rooli yhteisöllisyyden edistämisessä työpaikalla. Uuden työntekijän sujuva integroituminen työyhteisöön alkaa siitä, että hänelle tarjotaan tukea ja mahdollisuus tutustua niin työympäristöön kuin kollegoihinkin. Yksi keino on nimetä uudelle työntekijälle henkilö, joka auttaa häntä sopeutumaan yhteisöön ja luomaan kontakteja. Lisäksi on hyödyllistä järjestää tilanteita, joissa hiljattain aloittaneet työntekijät voivat kohdata toisensa, sillä vertaistuki vahvistaa työyhteisöön kiinnittymistä. (Työterveyslaitos, 2022.)

Nykyajan yksilökeskeisyyden ja organisaatioiden yhä voimakkaamman keskittymisen myötä yhteisöllisyyden merkitys on jäänyt enemmän taka-alalle. Nykyisessä monimutkaisessa ja jatkuvasti muuttuvassa ympäristössä, jossa suoritus- ja tulospaineet ovat jatkuvasti läsnä,

yhteisöllisyyden arvo on alkanut nousta jälleen esiin. Koronapandemian aikana ilmennyt pahoinvointi on selkeä esimerkki siitä, miten tärkeää yhteisöllä ja yhteisöllisyydellä on ihmisten hyvinvoinnille. (Oamk Journal 2021.)

Digitalisaatio on tuonut merkittäviä muutoksia yhteisöllisyyden käsitteeseen, koska se on avannut uusia tapoja yhdistää ihmisiä ja luoda vuorovaikutusta. Sosiaalisen median, keskustelufoorumien ja virtuaalisten yhteisöjen avulla voidaan ylittää maantieteelliset rajat ja luoda kestäviä ihmissuhteita maailmanlaajuisesti. Työyhteisöissä digitaalinen yhteisöllisyys on korostunut etätöiden yleistymisen ja teknologisten työkalujen käyttöönoton myötä. Työntekijöillä on nyt mahdollisuus jakaa tietoa ja kokemuksia virtuaalisesti, mikä tukee avointa kommunikointia ja vahvistaa tiimien yhteenkuuluvuutta. (Edelläkävijät 2024.)

Myös yritykset hyödyntävät digitaalisia asiakasyhteisöjä vuorovaikutuksessa asiakkaidensa kanssa. Nämä yhteisöt tarjoavat arvokkaan foorumin asiakaspalautteen keräämiseen, ongelmanratkaisuun, tuen tarjoamiseen sekä markkinointiin. Digitaalisten yhteisöjen kautta yritykset voivat parantaa asiakastytyväisyyttä, kehittää tuotteitaan ja kohdentaa markkinointiaan tehokkaammin, mikä edistää liiketoiminnan kasvua ja brändin vahvistumista. (Edelläkävijät 2024.)

Vaikka digitaaliset ympäristöt tarjoavat merkittäviä etuja yhteisöllisyyden edistämiseksi, niihin liittyy myös haasteita. Esimerkiksi väärinkäytökset, tietoturvaongelmat ja valeuutiset voivat heikentää yhteisöjen luotettavuutta ja eheyttä. Tämän vuoksi on tärkeää kehittää keinoja, jotka takaavat digitaalisten yhteisöjen turvallisuuden ja luotettavuuden kaikille jäsenille. Digitaalinen maailma tarjoaa suuria mahdollisuuksia yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja yhteisen hyvinvoinnin edistämiseen. (Edelläkävijät 2024.)

Osallisuus on kokemus yhteenkuuluvuudesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa omaan elämään ja yhteisöön. Se ilmenee luottamuksena, yhdenvertaisuutena ja osallistumisena päätöksentekoon. Osallisuus voi toteutua työssä, harrastuksissa, järjestöissä tai asuinympäristössä. Osallisuus vahvistaa hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä. (Soste 2018.)

Nämä tulokset korostavat sosiaalisen pääoman merkitystä yksilön hyvinvoinnille ja elinajan pituudelle. Yhteiskunnallisella tasolla tämä tarkoittaa, että panostaminen kulttuuriharrastuksiin, yhdistystoimintaan ja yhteisöllisiin rakenteisiin ei ole vain virkistystoimintaa, vaan sillä on myös suora vaikutus kansanterveyteen. Sosiaalisen ja kulttuurisen pääoman vaaliminen voi siten olla tärkeä keino pidentää elinikää ja parantaa elämänlaatua. (Hyypä 2011, 16-17.)

3.4 Tapahtumat ja niiden sosiaaliset vaikutukset

Tapahtumalla tarkoitetaan ainutlaatuista, ennalta suunniteltua ja tavoitteellista tilaisuutta, joka poikkeaa osallistujien arkirutiineista. Tapahtuma voi olla kertaluontoinen tai toistuva ja

se voidaan toteuttaa joko virtuaalisesti tai fyysisesti paikan päällä. (Tapahtumateollisuus 2025.)

Tapahtuman toteuttamisen lähtökohtana on, mitä järjestetään, milloin, missä ja kenelle. Tapahtuma voi olla asia- tai viihdetapahtuma tai niiden välimuoto. (Vallo & Häyrinen 2016, 167.) Tapahtuman suunnittelu alkaa ajatustyöllä ja palvelupolun luomisella. Suunnitteluvaihe on pisin ja vie eniten aikaa. Siksi on syytä aloittaa hyvissä ajoin. Suunnitteluun kannattaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osallistaa kaikki ne, joiden työpanosta tapahtumassa tullaan käyttämään. Näin saadaan paljon erilaisia ideoita ja näkemyksiä sekä tapahtumaa järjestävät saadaan paremmin sitoutumaan tapahtuman tavoitteisiin. (Vallo & Häyrinen 2016, 191.)

Ensimmäinen keskeinen osa-alue tapahtumaa järjestettäessä on budjetin laatiminen. Budjetia suunniteltaessa on tärkeää arvioida, mitkä menot ovat välttämättömiä, kuinka paljon järjestelyitä voidaan toteuttaa omin voimin sekä peritäänkö osallistujilta maksuja. Lisäksi on hyvä määritellä, onko tapahtuman tavoitteena taloudellinen voitto vai onko kyseessä matalan kynnyksen tilaisuus ilman merkittäviä kustannuksia. (Tapahtumajärjestäjän ABC 2025.)

Esimerkiksi opiskelijajärjestöillä on mahdollisuus solmia yhteistyösopimuksia paikallisten yritysten kanssa. Yritykset voivat esimerkiksi tarjota sponsorointia tai alennuksia tiettyihin palveluihin vastineeksi näkyvyydestä. Vaihtoehtoisesti voidaan myös tarjota tiloja tapahtumalle. (Tapahtumajärjestäjän ABC 2025.)

Tapahtuman järjestämiseen liittyy myös käytännön sopimuksia ja lainsäädännön edellyttämiä lupia. Esimerkiksi tiettyjen tilojen käyttö voi edellyttää järjestyksenvainvoimia, ja anniskelun osalta voi olla tarpeen hankkia erillinen lupa. Mikäli tapahtumassa esitetään live-musiikkia, siitä on tehtävä ilmoitus Teostolle. Valokuvauksen osalta osallistujille tulee ilmoittaa, mikäli tapahtumassa otetaan kuvia, ja varmistaa, että kuvien käyttöön on saatu asianmukainen lupa. Lisäksi, jos tapahtumassa käytetään muiden ottamia kuvia, on kuvaajan nimi mainittava ja tekijänoikeudet varmistettava. (Tapahtumajärjestäjän ABC 2025.)

Tapahtuman suunnittelussa raha on keskeinen tekijä. Usein huomio keskittyy ensin kuluihin, mutta tuottojen tarkastelu on yhtä tärkeää. Tuottoja voidaan saada esimerkiksi osallistumismaksuista, joita on syytä harkita tapahtuman taloudellisen kestävyuden kannalta. Pieni osallistumismaksu voi lisätä osallistujien sitoutumista ja vähentää peruuntumisia. Jotkut organisaatiot perivät nimellisiä maksuja kattamaan ylimääräisiä kuluja. Toisaalta monet yritykset järjestävät myös maksuttomia asiakastilaisuuksia asiakassuhteiden ylläpitämiseksi. Tapahtuman taloudellinen suunnittelu vaikuttaa sen onnistumiseen. Maksullisuus tai maksuttomuus on strateginen päätös, joka vaikuttaa osallistujamääriin, sitoutumiseen ja taloudelliseen tulokseen. (Vallo & Häyrinen 2016, 56-57.)

Tapahtuman maksullisuutta suunniteltaessa on tärkeää pohtia, onko tapahtuma kokonaan maksullinen vai koskeeko maksu vain tiettyjä osallistujaryhmiä. Lisäksi tulee arvioida, katkaako osallistumismaksu kaikki kulut vai onko kyseessä vain nimellinen maksu. Yhteistyökumppaneiden mahdollinen osallistuminen kustannuksiin on myös merkittävä tekijä. Monille tapahtumille on mahdollista hankkia mainostuloja tai julkista rahoitusta. Tämä riippuu siitä, kiinnostaaako tapahtuma mahdollisia sponsoreita tai yhteistyökumppaneita. Jos tapahtumassa hyödynnetään mainoksia, on tärkeää varmistaa, että osallistujat kokevat niiden tuovan lisäarvoa eivätkä ne päinvastoin aiheuta negatiivisia reaktioita. (Vallo & Häyrinen 2016, 57-58.)

Sponsoreita hankittaessa on tärkeää asettua lähestyttävän organisaation näkökulmaan ja pohtia, mitä hyötyä tapahtuma voi tarjota juuri heille. Parhaat yhteistyökumppanit löytyvät organisaatioista, joiden arvomaailma ja imago ovat linjassa tapahtuman kanssa. Tämän varmistamiseksi on hyvä perehtyä etukäteen potentiaalisten sponsorien toimialaan ja kohderyhmiin. (Vallo & Häyrinen 2016, 57-58.)

Kun tapahtumalle haetaan sponsoreita, on tärkeää valmistella esitys huolellisesti. Mitä selkeämmin pystyy esittämään tapahtuman tavoitteet, kohderyhmät, odotetut kävijämäärät sekä ajankohtaan ja paikkaan liittyvät tiedot, sitä helpompi sponsoreiden on hahmottaa tapahtuman arvo. Lisäksi on tärkeää määritellä tapahtuman teema, sisältö ja ohjelma, jotta mahdolliset tukijat saavat konkreettisen kuvan siitä, mihin he ovat sijoittamassa. Sponsoriehdotusten on oltava selkeitä ja niissä on tultava ilmi, mitä yhteistyö maksaa ja mitä vastineeksi saa. (Vallo & Häyrinen 2016, 58.)

Sponsorointipäätösten kannalta on ratkaisevaa, että tapahtuman järjestäjä pystyy osoittamaan selkeän hyödyn sponsorille. Tapahtuman tulobudjetti voi koostua eri lähteistä, kuten osallistumismaksuista, mainostuloista, julkisesta rahoituksesta ja yhteistyökumppaneiden tuesta. Vaikka tapahtumien järjestäminen voi olla kallista, tärkeintä on miettiä tapahtuman perimmäistä tavoitetta ja asettaa sille mittarit, joiden avulla onnistumista voidaan arvioida jälkikäteen. Hyvin suunnitellut mittarit helpottavat tapahtuman tulokellisuuden arviointia ja kehittämistä tulevia tapahtumia varten. (Vallo & Häyrinen 2016, 58.)

Tapahtumalle täytyy aina määritellä tavoitteet, jotka vaihtelevat tapahtuman luonteen mukaan. Tavoitteet voidaan jakaa kolmeen ryhmään, joita ovat tekniset tavoitteet, muutostavoitteet ja vaikuttavuustavoitteet. Teknisiä tavoitteita ovat esimerkiksi tiettyyn osallistujamäärään ja kohderyhmään tähtääminen, tapahtuman kulujen vähentäminen osallistujaa kohden, tapahtuman tunnelman luominen sekä tapahtumapaikan onnistunut valitseminen. Muutostavoitteisiin voi kuulua esimerkiksi uuden oppimista, uusien ideoiden saamista, käsitysten ja asenteiden muuttamista tai uusiin ihmisiin tutustumista. Vaikuttavuustavoitteita taas ovat lisämyynnin saaminen, tehokkuuden parantaminen, uusien asiakkaiden luominen ja ajallisen säästön saavuttaminen. (Vallo & Häyrinen 2016, 59-60.)

Näistä teknisistä tavoitteista ja muutostavoitteista voidaan mitata heti tapahtuman jälkeen, kun taas vaikuttavuutta voidaan mitata vasta myöhemmin. Tavoitteiden tulisi ohjata tapahtuman suunnittelua koko prosessin ajan ja tapahtuman tuloksia tulisi mitata suhteessa tavoitteisiin. Usein tulosten mittaaminen jää kuitenkin vain tyytyväisyysmittauksen tasolle. Tapahtuman todellinen vaikuttavuus ilmenee vasta ajan myötä, joten sen mittaaminen on suositeltavaa muutaman kuukauden kuluttua tapahtumasta. Esimerkiksi henkilöstölle suunnatun koulutustilaisuuden, jossa käsitellään uusia tehokkaita kokouskäytäntöjä, oppimistavoitteiden saavuttamista voidaan arvioida heti tilaisuuden jälkeen. Vaikuttavuus taas näkyy vasta pidemmällä aikavälillä, kun kokousten kestot lyhenevät ja työskentely tehostuu näiden uusien käytäntöjen ansiosta. (Vallo & Häyrinen 2016, 60.)

Tapahtumat ovat merkittävä osa yhteisöjen sosiaalista ja kulttuurista elämää. Ne tarjoavat mahdollisuuden vahvistaa yhteisöllisyyttä, edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja lisätä paikallista elinvoimaisuutta. Erilaiset tapahtumat, kuten festivaalit, urheilutapahtumat ja paikalliset juhlat, voivat luoda tilaisuuksia uusien ihmissuhteiden syntymiselle sekä olemassa olevien sosiaalisten verkostojen vahvistamiselle. Lisäksi ne voivat tukea yhteisön identiteetin rakentumista ja lisätä paikallisyhteyttä. (Richards, Brito & Wilks 2013, 146.)

Tapahtumat voivat vaikuttaa myönteisesti yhteisöihin monin eri tavoin. Ne tarjoavat jaettuja kokemuksia, jotka voivat vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja tukea paikallisten perinteiden ja arvojen säilymistä. Lisäksi ne voivat edistää koulutuksellisia ja kulttuurisia näkökulmia tuomalla esiin uusia ideoita ja näkemyksiä eri ihmisryhmien välillä. Tapahtumien vaikutukset voivat myös ulottua taloudelliseen hyvinvointiin, sillä ne lisäävät matkailua, luovat työpaikkoja ja parantavat infrastruktuuria. Yhteisöllisyyden näkökulmasta tapahtumat voivat lisätä osallisuutta tarjoamalla kaikille mahdollisuuden osallistua joko kävijänä tai järjestäjänä. Tämä voi erityisesti tukea syrjäytymisvaarassa olevien ryhmien integroitumista yhteiskuntaan. Tapahtumat voivat myös parantaa yhteisön sosiaalista ilmapiiriä ja lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta, mikä voi vähentää yksinäisyyttä ja lisätä hyvinvointia. (Richards ym. 2013, 146.)

Vaikka tapahtumilla on monia positiivisia vaikutuksia, niillä voi olla myös negatiivisia seurauksia. Esimerkiksi suuret tapahtumat voivat johtaa yhteisön jakautumiseen, jos ne koetaan ulkopuolisille suunnatuiksi ilman paikallisten asukkaiden osallistamista. Lisäksi tapahtumat voivat aiheuttaa sosiaalisia ongelmia, kuten häiriökäyttäytymistä, päihteiden väärinkäyttöä ja rikollisuutta. Myös liikenne- ja ympäristökuormitus voivat olla merkittäviä haittoja, jos tapahtumia ei suunnitella kestävästi. Tapahtumien järjestämisessä on tärkeää ottaa huomioon sekä niiden positiiviset että negatiiviset vaikutukset. Kestävän ja yhteisöllisyyttä tukevan tapahtumatuotannon kannalta on olennaista varmistaa, että paikalliset asukkaat otetaan mukaan suunnitteluun ja että tapahtumat hyödyttävät mahdollisimman laajasti eri väestöryhmiä. Näin voidaan luoda tapahtumia, jotka tukevat yhteisöjen hyvinvointia ja vahvistavat sosiaalista yhteenkuuluvuutta pitkällä aikavälillä. (Richards ym. 2013, 146.)

Maaseutualueilla järjestettävät kulttuuritapahtumat ovat merkittäviä alueellisen ja sosio-kulttuurisen muutoksen edistäjiä. Niiden vaikutukset eroavat muista kehitysstrategioista, sillä ne tuovat esiin paikallisia arvoja sekä lisäävät alueen näkyvyyttä kansallisilla ja kansainvälisillä markkinoilla. Tämä näkyvyys houkuttelee uusia vierailijoita, kuten turisteja ja sijoittajia, ja samalla tapahtumat vahvistavat alueen omaa kulttuuri-identiteettiä. (Richards ym. 2013, 174.)

Tapahtumat toimivat väylänä kulttuurivaihdolle, sillä ne tuovat yhteen niin paikalliset asukkaat kuin ulkopuoliset kävijät. Osallistujat saavat kokemuksia, joissa yhdistyvät alueen perinteet, yhteisön sosiaaliset arvot sekä paikallisen ympäristön merkitys. Tämä luo ainutlaatuisen tunnelman, joka erottuu muista tapahtumista ja korostaa alueen erityispiirteitä. Paikallisyhteisön näkökulmasta tapahtumat edistävät ylpeyttä omasta kulttuurista sekä vahvistavat yhteisöllisyyttä. Samalla ne auttavat säilyttämään perinteitä ja mukauttamaan niitä nykyajan tarpeisiin. Tapahtumien myötä syntyy myös uusia kulttuurituotteita, kuten taide-esityksiä ja musiikkiryhmiä, jotka rikastuttavat alueen kulttuurielämää ja luovat luovaa sekä dynaamista sosiaalista ympäristöä. (Richards ym. 2013, 174.)

4 Tutkimusmenetelmät ja tulokset

Seuraavassa osiossa kerrotaan, miten tässä opinnäytetyössä tehty tutkimus on toteutettu ja, mitä tutkimusmenetelmiä siinä on käytetty. Lisäksi käydään läpi tutkimusmenetelmien, kuten haastatteluiden eettisyyttä sekä sitä, miten ne voi toteuttaa eettisesti. Sitten käydään läpi aineiston analysointia, sen tuloksia sekä tulosten pohjalta nousseita kehitysehdotuksia.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa Marjaverkon kävijöiden kokemuksia ja selvittää, millaisia merkityksiä he liittävät palveluun. Haastatteluiden avulla pyritään ymmärtämään, miten kävijät kokevat Marjaverkon toiminnan, millaisia tarpeita ja odotuksia heillä on sekä miten palvelua voitaisiin kehittää vastaamaan paremmin käyttäjien toiveita. Tiedonkeruussa keskeisessä roolissa ovat kävijähaastattelut, joiden avulla saadaan syvällistä ja yksityiskohtaista tietoa kävijöiden kokemuksista. Haastatteluissa kerättävä tieto liittyy esimerkiksi siihen, miksi kävijät käyttävät Marjaverkkoa, millaisia hyötyjä he kokevat saavansa, millaisia haasteita tai kehitysehdotuksia heillä on sekä millaiset tekijät vaikuttavat heidän kokonaiskokemukseensa. Haastattelujen avulla kerätty tieto auttaa lisäämään ymmärrystä siitä, mikä merkitys organisaation toiminnalla on yksilö- ja yhteisötasolla. Tulokset voivat myös tukea organisaation kehittämistä, resurssien kohdentamista sekä tarjota tietoa rahoituspäätöksiä tekeville tahoille.

Narratiivinen tutkimus ja laadulliset tutkimusmenetelmät tarjoavat keinoja ymmärtää ihmisten kokemuksia ja ajattelumalleja. Tässä luvussa tarkastellaan narratiivista tutkimusta, joka keskittyy kertomusten analysointiin ja niiden rooliin ihmisten toiminnan sekä ilmiöiden ymmärtämisessä. Lisäksi perehdytään laadulliseen kyselytutkimukseen ja haastatteluihin, joiden avulla voidaan tuoda esiin henkilökohtaisia näkökulmia ja taustasyitä. Lopuksi käsitellään tutkimuksen eettisiä periaatteita, kuten yksilöiden oikeuksia, yksityisyyttä ja itsemääräämisoikeutta, sekä tarkastellaan, miten näitä menetelmiä voidaan hyödyntää organisaatioiden kehittämisessä ja päätöksenteon tukena.

4.1 Laadullinen tutkimus ja haastatteluiden eettisyys

Laadullisessa tutkimuksessa pyritään keräämään haastateltavan puhetta tutkimusaineistoksi, jotta tutkittavaa ilmiötä voidaan ymmärtää syvällisesti. Tutkimuksen onnistuminen edellyttää, että haastateltava ja haastattelija ymmärtävät toisiaan, sillä ilman tätä keskinäistä ymmärrystä aineiston merkitys ja tulkinta jäävät puutteellisiksi. (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 79.) Laadullisessa tutkimuksessa on tärkeää, että haastattelija ja haastateltava ymmärtävät toisiaan, sillä ilman tätä keskinäistä ymmärrystä tutkimuksen luotettavuus voi heikentyä. Haastateltavan kielellinen ja kulttuurinen tausta vaikuttaa siihen, miten hän jäsentää ja tulkitsee maailmaa. Jos haastattelija ja haastateltava tulevat erilaisista kulttuurisista ympäristöistä, heidän kokemuksensa ja näkökulmansa voivat poiketa toisistaan merkittävästi, mikä voi hankaloittaa yhteisen ymmärryksen saavuttamista. (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 80.)

Haastateltavien valinnassa voidaan pyrkiä ennakoimaan mahdollisia kielellisiä ja kulttuurisia haasteita, mutta niitä ei aina voida täysin välttää. Vaikka monet Suomessa asuvat maahanmuuttajat ovat hyvin koulutettuja ja tulevat kulttuureista, jotka osittain muistuttavat suomalaisia, voi tutkimushaastatteluissa silti syntyä tilanteita, joissa taustojen erot vaikuttavat vuorovaikutukseen. Etenkin sellaisten haastateltavien kohdalla, jotka ovat eläneet suomalaisen yhteiskunnan ulkopuolella, voi kulttuurinen etäisyys haastattelijan ja haastateltavan välillä olla merkittävä. (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 80.)

Väestön monimuotoistumisen myötä myös tutkimushaastatteluissa on yhä useammin mukana henkilöitä, joiden kulttuurinen tausta eroaa tutkijan omasta. Tämä korostaa tutkijan huolellisen valmistautumisen merkitystä ja sitä, että haastattelutilanteessa osataan huomioida kielelliset ja kulttuuriset tekijät. Ennakoivaltuista huolimatta haastattelija voi kohdata yllättäviä tilanteita, minkä vuoksi hänen on tärkeää säilyttää joustavuus ja sopeutua tilanteen vaatimuksiin. (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 80.)

Narratiivinen eli kerronnallinen haastattelu tarkoittaa sitä, että tutkijan aineisto muodostuu kertomuksista. Kertomusten kautta voidaan ymmärtää menneisyyttä sekä rakentaa ihmisten

identiteettejä. Kertomus on tärkeimpiä menetelmiä ajallisuuden ymmärtämisessä. Se on myös vuorovaikutuksen väline, jolla jaetaan kokemuksia, lisätään ymmärrystä, luodaan luottamusta ja ylläpidetään ryhmiä. Kertomus välittää sanatonta tietoa ja jaettuja oletuksia kulttuurista. Se kertoo myös kertojansa minäkokemuksesta. Kertomuksen sisällössä joku kertoo toiselle, mitä tapahtui. Kertomuksessa on oltava vähintään kaksi tapahtumaa, jotta jokin muuttuu kertomuksen aikana. (Ruusu vuori & Tiittula 2005, 189.)

Narratiivinen tutkimusmenetelmä keskittyy kertomusten merkitykseen ihmisten toiminnan ja ilmiöiden ymmärtämisessä. Sen lähtökohtana on ajatus, että merkitykset rakentuvat tarinoiden kautta, ja siksi kertomusten tutkiminen on keskeistä. Narratiivinen tutkimus on laadullinen menetelmä, jossa pyritään tunnistamaan ja ymmärtämään, millaisia tarinoita tutkittavasta kohteesta muodostetaan. Analyysin kohteena voi olla esimerkiksi teksti, elokuva, musiikki tai jopa fyysinen ympäristö, joka voidaan nähdä kertomuksenkaltaisena rakenteena. (Jyväskylän yliopisto 2025.)

Analyysi hyödyntää kerrontaan ja kertomuksen teorioihin liittyviä käsitteitä ja näkökulmia, joiden avulla voidaan erotella keskeisiä rakenteita ja merkityksiä. Usein muodostetaan ydinkertomuksia tai tyyppikertomuksia, joiden avulla hahmotellaan yleisiä ajattelu- ja toimintamalleja sekä asenteita. Narratiivisessa tutkimuksessa on useita suuntauksia, joista yksi on narratologia. Siinä keskitytään kertomusten rakenteiden analysointiin ja syvempään ymmärrykseen siitä, miten tarinat rakentuvat ja vaikuttavat ihmisten käsityksiin maailmasta. (Jyväskylän yliopisto 2025.)

Haastatteluiden eettisyys perustuu tutkittavien ihmisarvon, yksityisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamiseen. Tärkeintä on välttää aiheuttamasta haittaa tai riskejä tutkittaville, yhteisöille tai muille tutkimuskohteille. Tutkija ei saa vääristellä tietoa tai vaikuttaa tutkimustuloksiin omien henkilökohtaisten mielipiteidensä perusteella. Eettinen tutkimus edellyttää tasa-arvoista kohtelua ja kaikkien saatujen tietojen arvostamista, vaikka tutkija ei itse hyväksyisi kaikkia tutkittavien esittämiä näkemyksiä. (Vuori 2021.)

Tutkijan on tärkeää varmistaa, ettei hänen asemansa tai tutkimustuloksensa aiheuta haittaa tai hankaluuksia muiden elämään. Tämä on erityisen olennaista, kun tutkimuksen kohteena ovat vähemmistöt, alakulttuurit tai haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät. (Vuori 2021.)

Tämän opinnäytetyön haastatteluissa eettisyyttä toteutetaan siten, että haastateltavat ovat vapaaehtoisesti mukana ja heidän kanssaan käydään tarkasti läpi haastattelun vaiheet sekä tarkoitus. Heille kerrotaan, että heidän henkilötietojaan käsitellään tietoturvasääntöjen mukaisesti koko prosessin ajan eikä heitä voida tunnistaa missään vaiheessa. Haastattelutilanteessa pyritään luomaan mahdollisimman rento ja turvallinen tila haastateltavalle. Kaikki haastattelut toteutetaan kahden kesken, jotta ryhmän läsnäolo ei toisi jännitystä haastateltaville ja vaikuttaisi siten vastauksiin.

Haastattelu on tällaista ilmiötä tutkittaessa hyvä tutkimusmenetelmä, mutta siihen tulee suhtautua myös hieman kriittisesti, koska se perustuu täysin siihen, mitä haastateltavat itse päättävät jakaa. Haastateltaviin vaikuttavat myös sellaiset asiat, joihin ei voida vaikuttaa, kuten heidän omassa elämässään tapahtuvat henkilökohtaiset asiat. On otettava huomioon, että ne voivat vaikuttaa vastauksiin. Haastatteluissa on myös tärkeää analysoida jatkuvasti sitä, mikä on oikeasti olennaista tietoa tutkittavan ilmiön kannalta. (Vuori 2021.)

4.2 Tiedon käsittely, analysointi ja tulkinta

Haastattelut ovat yleinen tutkimusmenetelmä erityisesti laadullisissa tutkimuksissa, joissa pyritään saamaan syvällistä tietoa ihmisten kokemuksista, mielipiteistä ja tuntemuksista. Haastattelut voivat olla strukturoituja, puolistrukturoituja tai avoimia. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2018, 110.) Haastattelu voi kestää kymmenistä minuuteista jopa useisiin tunteihin. Tällöin myös haastattelijan rooli vaihtelee passiivisesta kysymysten esittäjästä aktiiviseen osallistujaan. Haastattelijan on motivoitava haastateltavaa ja osapuolten välillä on vallittava luottamus. (Ojasalo ym. 2018, 107.)

Teema- ja avoimet haastattelut kannattaa äänittää ja litteroida. Litterointi tarkoittaa haastattelun nauhoituksen kirjoittamista tekstiksi. Litterointiprosessissa haastattelun puhe muuntuu tekstimuotoon, jotta tutkija voi käsitellä ja analysoida aineistoa. Litterointia voidaan tehdä kahdella eri tavalla: puhekielisesti tai kirjakielellä, ja valinta riippuu tutkimuksen luonteesta sekä tutkimusaiheen vaatimuksista. (Ojasalo ym. 2018, 110.)

Puhekielinen litterointi säilyttää puheen luonnollisen rytmin ja ominaispiirteet, kuten täytesanat, toistot, tauot ja epäselvät ilmaisut. Tämä voi olla hyödyllistä, kun tutkija haluaa säilyttää haastateltavan puheen autenttisuuden ja ymmärtää syvemmin vuorovaikutuksen luonteen. Esimerkiksi, jos tutkimus keskittyy vuorovaikutusprosessien tai kielenkäytön tarkasteleluun, puhekielinen litterointi on suositeltavaa. (Ojasalo ym. 2018, 110.)

Kirjakielinen litterointi puolestaan pyritään muokkaamaan haastattelun puhe kirjakieliseksi tekstiksi, jossa poistetaan täytesanat, epäselvyydet ja muut puhekieliset rakenteet. Tämä helpottaa tekstin luettavuutta ja on usein suositeltavaa silloin, kun tutkimus keskittyy itse sisällön analysointiin eikä puheen luonteeseen. Kirjakielinen litterointi voi myös olla tarpeen, jos haastattelut ovat osa laajempaa määrällistä tutkimusta, jossa analysoidaan teemojen ja kategorioiden esiintymistä. (Ojasalo ym. 2018, 110.)

Laadullisessa tutkimuksessa saturaatiopiste tarkoittaa sitä vaihetta, jolloin uusi aineisto ei enää tuo merkittävästi uutta tietoa tai uusia näkökulmia tutkittavaan ilmiöön. Saturaatiopisteessä haastattelut voidaan katsoa päättyneiksi, sillä lisähaastattelut eivät enää tuota

syvempää ymmärrystä tai uutta tietoa tutkimusaiheesta. Saturaatiopisteen saavuttaminen on subjektiivinen arvio, ja se voi vaihdella tutkimuksen luonteen ja aineiston mukaan. Haastattelujen jälkeen aineisto kannattaa analysoida mahdollisimman pian, kun tieto on vielä tuoretta ja asiat ovat hyvin haastattelijan muistissa. Analysoinnin pohjalta voi myös nousta vielä uusia aiheita, joista kaivataan lisätietoa. (Ojasalo ym. 2018, 111.)

4.3 Tutkimuksen toteutus

Seuraavassa luvussa käsitellään Marjaverkon kävijöiden haastattelujen tuloksia ja analyysiä. Neljä pitkään mukana ollutta kävijää kertoi kokemuksistaan, tarpeistaan ja odotuksistaan Marjaverkon palveluista. Tavoitteena oli saada syvällisempiä, yksilöllisiä kokemuksia kerättyä haastateltavilta. Haastattelut keskittyivät yhteisöllisyyteen, osallisuuteen ja hyvinvointiin, ja niiden pohjalta muodostettiin kokonaiskuva Marjaverkon toiminnan vaikutuksista ja kävijöiden tarpeista sekä tehtiin kehitysehdotuksia. Haastattelut toteutettiin Marjaverkon kohtaamispaikan yhteydessä, josta jokainen haastateltava tuli vuorollaan toiseen rauhalliseen tilaan haastattelijan kanssa kahden kesken. Haastattelut kestivät noin 30-45 min per haastateltava. Haastattelurunko oli etukäteen suunniteltu, mutta haastattelut toteutettiin vapaamuotoisella kahdenkeskisellä keskustelulla haastattelurunkoa apuna käyttäen. Haastattelun kysymykset valittiin tukemaan tutkittavia teemoja, joita olivat yhteisöllisyys, hyvinvointi ja osallisuus. Haastattelussa kysyttiin mm., että miten kävijät kokivat Marjaverkon toimintojen vaikuttaneen arkeensa ja kokivatko he Marjaverkon lisänneen yhteisöllisyyttä alueella. Lisäksi pyydettiin kehitysehdotuksia toimintaan sekä kokemuksia Marjaverkosta.

4.4 Teemahaastattelun tulokset

Haastatteluista käy ilmi, että Marjaverkon toiminta on merkittävästi vaikuttanut alueen yhteisöllisyyteen, vaikka kaikki haastateltavat eivät suoraan osanneetkaan arvioida, kuinka laajasti se on tavoittanut Kivistön asukkaita. Monet haastateltavat kokivat kuitenkin, että Marjaverkon kohtaamispaikassa oli muodostunut vahva yhteisö, johon oli helppo liittyä. Esimerkiksi eräs haastateltava kertoi tuntevansa itsensä lämpimästi otetuksi, mikä oli merkittävä tekijä siinä, että hän jatkoi toimintaan osallistumista vaikeiden aikojen jälkeen. Myös toiset haastateltavat mainitsivat, että toiminta oli antanut heille uusia ystäviä ja vahvistanut yhteisön tunnetta.

Minut otettiin siellä heti lämpimästi vastaan ja toivotettiin tervetulleeksi. Se tuntui todella hyvältä, ja ajattelin, että tämä voisi olla hyvä asia minulle. Siitä lähtien olen ollut mukana toiminnassa enkä ole jäänyt pois muulloin kuin pakottavasta syystä, joita on

ollut vain harvoin. Olen todella tykännyt olla mukana, ja se on piristänyt maailmaani. Nyt jo mietin, miten kesällä pärjään, kun Marjaverkkoa ei ole, ja miten toiminta jatkuu syksyllä. Toiminta on antanut minulle niin paljon, ja moni ihminen on sanonut, että olen nykyään paljon iloisempi. (Haastateltava 2.)

Erityisesti yhteisöllisyys korostui, kun haastateltavat mainitsivat, että Marjaverkko oli tarjonnut heille mahdollisuuden tavata ihmisiä ja saada tukea omiin elämänmuutoksiin, kuten eläkkeelle siirtymiseen. Eräs haastateltava mainitsi myös, että tärkeää oli, että Marjaverkko tarjosi yhteisön, johon kuuluminen oli erityisen tärkeää eläkkeelle siirtyville ja yksinäisille. Samalla kuitenkin nousi esiin huoli siitä, että yhteisö ei ehkä tavoita tarpeeksi uusia kävijöitä, kuten muutamat haastateltavat mainitsivat. Tiedottamista ja tilojen parantamista ehdotettiin tärkeiksi keinoiksi, jotta Marjaverkko voisi laajentaa yhteisöään.

Se on tuonut iloa arkeen, koska olen ihminen, joka asuu yksin. (Haastateltava 3.)

Marjaverkosta olen saanut paljon tukea ja mahdollisuuden jutella ihmisten kanssa, mikä on auttanut jaksamaan vaikeina hetkinä. (Haastateltava 4.)

Tämä toiminta on minulle niin tärkeä, että tulen paikalle säässä kuin säässä, vaikka matka on pitkä. Se on muodostunut rutiiniksi, josta en haluaisi luopua. (Haastateltava 2.)

Marjaverkon toiminta näyttäytyy yhteisöllisyyden rakentajana, joka tuo alueen asukkaita yhteen ja luo tilaa yhteisön kehittämiseksi. Haastateltavien vastauksista käy ilmi, että yhteisön kokemus on ollut keskeinen tekijä heidän osallistumisessaan toimintaan. Tämä korostaa Marjaverkon roolia Kivistön alueen sosiaalisen verkoston vahvistajana ja ihmisten välisten yhteyksien luojana.

Haastattelujen mukaan yhteisöllisyys ei ole pelkästään tilojen ja tapahtumien tarjoamista, vaan myös tapa, jolla Marjaverkko on onnistunut luomaan lämpimän ja avoimen ilmapiirin. Haastateltavan kertomus siitä, kuinka hänet otettiin vastaan lämpimästi ja muistettiin, on erinomainen esimerkki siitä, miten yhteisön jäsenet voivat kokea itsensä tärkeiksi ja osaksi yhteisöä. Tällainen vastaanottava ja huomioiva ilmapiiri luo pohjan sille, että ihmiset voivat tuoda itsensä sellaisina kuin ovat ja osallistua yhteisön toimintaan ilman pelkoa syrjäytymisestä tai hylkäämisestä.

Myös muut haastateltavat korostivat, kuinka tärkeää on ollut tutustua uusiin ihmisiin ja saada ystäviä Marjaverkon kautta. Marjaverkon kohtaamispaikassa kävijöillä on ollut mahdollisuus luoda aitoja ja kestäviä ystävyysuhteita, mikä lisää yhteisön arvoa. Eräs haastateltava mainitsi, että hänellä oli jo entuudestaan tuttuja alueelta, mutta Marjaverkon kautta hän oli saanut uusia ystäviä, joiden kanssa he tapasivat myös yhdistyksen toiminnan ulkopuolella. Tämä

kertoo siitä, kuinka Marjaverkko ei ole vain tilapäinen kohtaamispaikka, vaan se on mahdollistanut pitkäaikaisia ja syvällisiä ihmissuhteita, jotka tuovat lisää syvyyttä yhteisön kokemukseen.

Yhteisöllisyyttä ei kuitenkaan rakenneta vain nykyisten jäsenten kesken, vaan tärkeä osa yhteisön vahvistamista on uusien kävijöiden ja alueen asukkaiden mukaan saaminen. Tämä näkökulma tuli esiin useista haastatteluista. Eräs haastateltava nosti esiin huolen siitä, että yhteisö ei välttämättä tavoita tarpeeksi uusia kävijöitä, mikä voi rajoittaa yhteisön laajentumista ja monimuotoistumista. Toiset haastateltavat puolestaan toivoivat, että Marjaverkon tunnettuutta pitäisi lisätä, jotta mahdollisimman moni alueen asukas löytäisi toiminnan pariin. Tiedottamisen parantaminen ja erilaisten markkinointikeinojen hyödyntäminen voivat osaltaan edistää yhteisön avautumista ja uusien jäsenten liittymistä mukaan toimintaan. Tämä voisi auttaa estämään myös yhteisön "kuihtumista", johon eräs haastateltava viittasi, jos Marjaverkko ei saisi jatkuvasti uusia kävijöitä. Haastateltavista useampi kertoi suosittelensa Marjaverkon toimintaa tutuilleen. Heidän kokemuksensa mukaan moni Kivistön alueella asuva ei tiedä yhdistyksen olemassaolosta.

Yhteisöllisyys ei ole myöskään vain yksilöiden keskinäistä vuorovaikutusta, vaan se on myös yhteinen kokemus ja tapa toimia yhdessä. Haastateltavat korostivat yhteisten tapahtumien, kuten kevättapahtumien ja markkinoiden, merkitystä yhteisön rakentamisessa. Nämä tapahtumat luovat tilaisuuksia sille, että eri taustoista tulevat ihmiset voivat kohdata toisensa ja jakaa yhteisiä kokemuksia. Samalla nämä tapahtumat voivat olla myös tilaisuuksia tehdä alueen asukkaille näkyväksi, mitä kaikkea Marjaverkko tarjoaa, ja näin houkutellessa lisää osallistujia.

Kuitenkin yhteisöllisyyden rakentaminen on pitkäjänteinen prosessi, joka vaatii jatkuvaa huomiota ja kehittämistä. Haastateltavat toivoivat, että Marjaverkko voisi laajentaa yhteisöään monipuolisesti eri ikäryhmien ja elämäntilanteiden mukaan. Esimerkiksi lapsiperheiden ja nuorten lisääminen toimintaan voisi tuoda uudenlaista elinvoimaa ja monipuolisuutta yhteisöön. Tällöin yhteisön kokemus ei perustuisi vain aikuisväestön tarpeisiin, vaan se voisi tarjota myös lapsille ja nuorille tilaisuuksia ja yhteyksiä vanhempiin ja eläkeläisiin. Erään haastateltavan ehdotus "käsityömummien" järjestämisestä kouluihin on mielenkiintoinen esimerkki siitä, kuinka sukupolvien välistä yhteisöllisyyttä voisi edistää ja tarjota kaikille osallistujille uutta sisältöä ja kokemuksia.

Osallisuuden kokemus nousi myös jonkin verran haastatteluissa esiin ja siihen liittyen esitettiin myös kehitysehdotuksia. Haastateltavat kokevat Marjaverkon tarjoamat mahdollisuudet osallistaa kävijöitä tärkeiksi, ja se on lisännyt heidän aktiivisuuttaan. Eräs haastateltava, joka on alun perin ollut epävarma yhteisöön liittymisestä, koki tullessa osaksi yhteisöä, ja juuri yhteisön lämpimästi vastaanottava ilmapiiri on auttanut häntä palaamaan toimintaan

vaikeiden aikojen jälkeen. Toiset haastateltavat puolestaan korostivat, että Marjaverkon tapahtumat, kuten kevättapahtumat ja markkinat, ovat tärkeitä, sillä ne tuovat alueelle uusia ihmisiä ja mahdollistavat erilaisten ja eri ikäisten ihmisten kohtaamisen.

Haastateltavat ehdottivat myös Marjaverkon toiminnan laajentamista eri ikäryhmiin, erityisesti lapsiin ja nuoriin, jotka saattaisivat hyötyä yhteisöllisistä tapahtumista ja toiminnasta. Eräs haastateltava toi esille toiveen järjestää "käsityömummeja" kouluihin, mikä voisi yhdistää eläkeläiset ja lapsiperheet ja näin luoda yhteyksiä eri sukupolvien välille. Hänen ideansa mukaan eläkeläiset voisivat osallistua koulutoimintaan ja toimia "käsityömummoina", eli he voisivat auttaa lapsia käsityötunneilla ja toimia muutenkin avustajina koulussa. Tällainen yhteistyö koulun ja eläkeläisten välillä voisi tarjota molemminpuolisia etuja.

Eläkeläiset saisivat mahdollisuuden olla osana aktiivista yhteisöä ja jakaa elämäkokemustaan ja taitojaan nuoremmille sukupolville. Samalla se voisi luoda yhteyksiä ja ymmärrystä eri ikäryhmien välillä, ja nuoret puolestaan saisivat henkilökohtaisempaa ja käytännönläheisempää tukea koulunkäynnissään. Tämä toiminta voisi olla erityisen tärkeää, koska kaikilla lapsilla ei ole isovanhempia ja kaikilla ikäihmisillä ei ole lapsenlapsia. Sukupolvien välinen yhteys voisi vähentää yksinäisyyttä ja tarjota molemmille osapuolille arvokasta tukea ja yhteisöllisyyttä. Tällaisella yhteisöllisellä toiminnalla on suuri potentiaali vähentää sukupolvien välistä kuilua ja lisätä sekä lasten että vanhusten hyvinvointia.

Hyvinvointi-teema korostuu kaikissa haastatteluissa, mutta erityisesti muutaman haastateltavan vastauksissa. Yksi haastateltava koki, että Marjaverkon toiminta on tuonut iloa arkeen ja auttanut jaksamaan vaikeina aikoina. Hän mainitsi, että osallistuminen Marjaverkon toimintaan oli ollut erityisen tärkeää, kun hän oli kohdannut henkilökohtaisia vaikeuksia ja tuntenut itsensä yksinäiseksi. Toiminta oli tuonut hänelle rutiinia ja ihmisiä, joiden kanssa jakaa arkea. Vastaavasti toinen haastateltava, joka oli jäänyt eläkkeelle, kertoi, että Marjaverkon toiminta oli ollut tärkeää, koska se tarjosi hänelle mahdollisuuden tuntea itsensä osaksi yhteisöä ja sai hänet tuntemaan itsensä arvostetuksi.

Hyvinvointi näkyy myös siinä, että Marjaverkko tarjoaa päivittäistä tukea ja mahdollisuuden osallistua yhteisöllisiin aktiviteetteihin. Eräs haastateltava mainitsi myös, että Marjaverkosta saa päivittäin lämpimän aterian, joka on ollut erityinen tekijä sen toiminnan merkityksellisyydessä. Toiminta tarjoaa siis paitsi henkistä tukea, myös konkreettista apua, kuten ravintoa, mikä tukee kävijöiden hyvinvointia.

Haastateltavat ehdottivat kuitenkin, että Marjaverkon toiminta voisi paremmin tukea alueen hyvinvointia esimerkiksi parantamalla tiloja ja kehittämällä tiedottamista, jotta mahdollisimman moni alueen asukas pääsisi osallistumaan toimintaan ja kokemaan sen hyödyt. Tällöin yhteisön hyvinvointi voisi vielä enemmän vahvistua ja ulottua laajemmalle väestölle.

Marjaverkon toiminta tuo myös arkeen rutiineja ja tasapainoa. Useat haastateltavat korostivat, kuinka viikoittainen osallistuminen Marjaverkon toimintoihin on tuonut heille kaivattua rytmiä ja selkeyttä elämään. Tämä tukee hyvinvointia niin fyysisellä kuin psyykkiselläkin tasolla. Arjen rutiinit ja sosiaalinen kanssakäyminen, kuten eräs haastateltava kuvasi, voivat olla erityisen tärkeitä eläkeläisille ja muille, jotka kokevat yksinäisyyttä tai kaipaavat enemmän sosiaalista elämää.

Monille Marjaverkko tarjoaa päivän ainoan lämpimän aterian, mikä tekee siitä vieläkin merkityksellisemmän. Täällä on ihania ihmisiä, ja tästä yhteisöstä saa paljon iloa. (Haastateltava 2.)

Tämä on avannut paljon mahdollisuuksia esimerkiksi eläkeläisille. Olen saanut monia uusia ystäviä Marjaverkon toiminnan kautta ja tapaamme myös vapaa-ajalla. Olen suosittelut toimintaa monille tutuillekin. (Haastateltava 1.)

Toiminta on ollut minulle erittäin tärkeää, varsinkin sen jälkeen, kun jäin eläkkeelle. On tärkeää tuntea kuuluvansa johonkin yhteisöön. (Haastateltava 3.)

Hyvinvointi ei kuitenkaan rajoitu pelkästään henkiseen tai sosiaaliseen ulottuvuuteen. Marjaverkon tarjoamat käytännön asiat, kuten mahdollisuus nauttia lämmin ateria, voivat myös parantaa kävijöidensä elämänlaatua. Ruokajakelua pidettiin tärkeänä osana hyvinvoinnin tukemista, koska monet kävijät saattavat olla vähävaraisia. Erään haastateltavan kommentti siitä, että monelle Marjaverkko tarjoaa ainoan lämpimän aterian päivän aikana, on konkreettinen esimerkki siitä, kuinka yhdistys voi tukea myös fyysistä hyvinvointia ja täyttää käytännön tarpeita.

4.5 Kehitysehdotukset

Tässä luvussa esitellään Marjaverkon toiminnan kehittämisehdotukset, joiden avulla voitaisiin vahvistaa alueen yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia. Ehdotusten taustalla on halu lisätä yhteisön vetovoimaa ja saavutettavuutta sekä parantaa tilojen ja toiminnan laatua. Nykyiset toimitilat koetaan ahtaiksi erityisesti Rubiinissa, mikä rajoittaa osallistujamäärää ja toiminnan monipuolistamista. Olisi tärkeää löytää tilat, jotka vastaavat kasvavan kävijämäärän tarpeisiin ja joiden sijainti tukee hyvää saavutettavuutta, esimerkiksi hyvien julkisten liikenneyhteyksien avulla.

Toiminnan tunnettuuden lisääminen nousi esiin merkittävänä kehittämiskohteena, sillä moni alueen asukas ei vielä tunne Marjaverkon tarjoamia mahdollisuuksia. Tiedotusta tulisi vahvistaa erityisesti sosiaalisen median ulkopuolella esimerkiksi jakamalla paperiesitteitä tai kohtaamalla ihmisiä kadulla. Lisäksi esitettiin ajatus tukihenkilötoiminnasta uusille osallistujille.

Tukihenkilön roolina olisi tutustuttaa uudet tulijat yhteisöön, auttaa heitä tilojen käytössä sekä rohkaista osallistumaan ja tutustumaan muihin. Tämä voisi madaltaa osallistumisen kynnystä ja erityisesti tukea yksinäisyyden tai sosiaalisen jännityksen kanssa kamppailevia.

Toiminnan monipuolistaminen koettiin tärkeäksi kehittämisalueeksi, ja esiin nousivat esimerkiksi kesätapahtumat sekä sukupolvien välistä yhteistyötä tukevat toiminnot, kuten "käsityömummien" järjestäminen kouluihin, jolloin eläkeläiset voisivat auttaa lapsia esimerkiksi käsityötunneilla. Tämä voisi edistää sekä lasten että ikäihmisten osallisuutta ja hyvinvointia samalla, kun se vähentäisi yksinäisyyttä ja lisääisi yhteisöllisyyttä. Tällainen sukupolvien välinen vuorovaikutus voisi olla erityisen tärkeää niille lapsille, joilla ei ole omia isovanhempia, ja niille eläkeläisille, joilla ei ole lapsenlapsia.

5 Johtopäätökset

Haastatteluiden perusteella Marjaverkon toiminta on merkittävästi vaikuttanut osallistujien arkeen ja heidän kokemuksiinsa yhteisöllisyydestä, osallisuudesta ja hyvinvoinnista. Haastatteluissa nousi esiin useita keskeisiä teemoja, jotka auttavat ymmärtämään Marjaverkon roolia alueen asukkaiden elämissä ja sen potentiaalia toimia hyvinvointia edistävänä tekijänä.

Haastateltavat kokivat Marjaverkon toiminnan tuovan tärkeän yhteisöllisyyden tunteen, joka oli erityisesti tärkeää niille, jotka asuvat yksin tai ovat kokeneet elämänmuutoksia. Esimerkiksi eräs vastaaja kertoi, kuinka Marjaverkko oli tarjonnut hänelle sosiaalista tukea vaikeina aikoina ja auttanut hänet takaisin yhteisön pariin. Tämä kertoo siitä, kuinka tärkeää yhteisön tuki voi olla erityisesti elämän kriisivaiheissa. Yhteisöön kuuluminen ja sen tarjoama tuki voivat merkittävästi parantaa ihmisten hyvinvointia, ja se on yksi Marjaverkon toiminnan ydinasioista.

Samalla useat haastateltavat toivoivat, että Marjaverkon toiminta tavoittaisi vielä laajemman väestön. Kehittämisehdotuksista nousi esiin toiveet toiminnan tunnettuuden lisäämisestä, jotta myös ne, jotka eivät vielä tiedä Marjaverkosta, löytäisivät sen pariin. Tiedottamisen ja markkinoinnin parantaminen, kuten sosiaalisen median ja paikallisten yhteisöjen hyödyntäminen, voisivat toimia tässä roolissa.

Haastateltavien kokemukset Marjaverkon toiminnasta korostivat sen hyvinvointivaikutuksia. Marjaverkko oli monille paikka, jossa he kokivat kuuluvansa yhteisöön ja saivat tukea arkeensa. Yksi haastateltava kuvasi toiminnan olevan erityisen tärkeää eläkkeelle siirtymisen jälkeen, sillä se tarjosi hänelle merkityksellisiä kontakteja ja mahdollisuuden tuntee itsensä osaksi yhteisöä. Vastaavasti toinen kertoi, kuinka toiminta oli antanut hänelle iloa ja tukenut hänen jaksamistaan vaikeina hetkinä.

Hyvinvointia edistävät toimet, kuten Marjaverkossa tarjottu lämmin ateria ja mahdollisuus keskusteluihin muiden kanssa, nousivat keskeisinä tekijöinä, jotka tukevat henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Haastatteluista kävi ilmi, että Marjaverkko voi toimia jopa päivittäisen rutiinin ja mielenterveyden tukena, mikä lisää sen merkitystä alueen asukkaille. Toiminnan kehittämässä tulisi kuitenkin kiinnittää huomiota myös alueen asukkaiden moninaisiin tarpeisiin, kuten tilatarpeisiin ja eri-ikäisten osallistujien houkuttelemiseen.

Haastatteluiden pohjalta esiin nousseet kehittämissuositukset voivat tarjota suuntaviivoja Marjaverkon toiminnan kehittämiseen. Yksi keskeinen kehittämisalue oli tilojen parantaminen. Useat haastateltavat kokivat, että nykyiset tilat ovat ahtaat ja että lisää tilaa olisi tarpeen, jotta toiminta voisi laajentua ja palvella entistä paremmin kasvavaa kävijämäärää. Tämä korostaa tilojen tärkeyttä ja erityisesti niiden sijaintia - hyvillä julkisilla liikenneyhteyksillä varustettu sijainti olisi tärkeä osa toiminnan saavutettavuutta.

Toinen merkittävä kehitysehdotus oli tukihenkilötoiminnan vahvistaminen. Uusille kävijöille suunnattu tukihenkilö voisi auttaa madaltamaan kynnystä tulla mukaan toimintaan, erityisesti niille, jotka kokevat itsensä yksinäisiksi, eivät uskalla tulla yksin tai kärsivät sosiaalisesta ahdistuksesta. Tukihenkilö voisi toimia opastajana ja keskustelukumppanina, joka tukisi uusien kävijöiden sopeutumista yhteisöön ja madaltaisi kynnyksiä osallistua. Erityisesti Henkilö 4 nosti esiin ajatuksen sukupolvien välisen yhteistyön edistämisestä, kuten "käsityömummien" idean kouluihin viemistä. Tämä voisi tarjota mahdollisuuden eläkeläisille ja lapsille kohdata toisensa ja tukea toistensa hyvinvointia. Sukupolvien välinen yhteys voisi myös vähentää yksinäisyyttä ja vahvistaa yhteisön koheesiota entisestään.

Marjaverkon toiminta on jo nyt tärkeä osa Kivistön alueen yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Haastatteluista käy ilmi, että sen tarjoama tuki ja mahdollisuus osallistua monenlaisiin aktiviteetteihin on vaikuttanut merkittävästi kävijöiden elämään, erityisesti heidän sosiaaliseen hyvinvointiinsa. Toiminnan kehittämiseksi on kuitenkin selkeästi tilaa, erityisesti tilojen, laajemman tiedottamisen ja osallistumismahdollisuuksien suhteen. Näiden kehittämistoimien avulla Marjaverkko voi laajentaa vaikutustaan ja houkutella entistä enemmän ihmisiä mukaan, erityisesti niitä, jotka kaipaavat yhteisöä ja tukea arkeensa.

Kehittämissuositusten toteuttaminen voisi parantaa Marjaverkon kykyä tavoittaa alueen eri ikäryhmät ja moninaiset tarpeet, mikä vahvistaisi sen roolia alueen hyvinvoinnin edistäjänä ja yhteisöllisyyden tukijana. Marjaverkolla on potentiaalia olla yhä keskeisempi tekijä Kivistön alueen asukkaille, jotka tarvitsevat yhteisön tukea, vuorovaikutusta ja mahdollisuuden osallistua yhteisiin aktiviteetteihin.

Lähteet

Edelläkävijät 2024. Yhteisöllisyys digitaalisessa maailmassa. Viitattu 9.3.2025.

Forss, P. & Vatula-Pimiä, M. 2007. Sosiaalinen turva ja hyvinvointi. Helsinki: Edita. Viitattu 5.3.2025.

Houni, P., Turpeinen, I. & Vuolasto J. 2020. Taidetta! Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja. Taiteen edistämiskeskus (TAIKE). Viitattu 18.2.2025.

[Taidetta! Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja](#)

Hyypä, M. 2013. Kulttuuri pidentää ikää. Helsinki: Duodecim. Viitattu 25.2.2025.

Hyypä, M. 2011. Elinvoimaa yhteisöstä. Tieteessä tapahtuu. Viitattu 3.2.2025

[Elinvoimaa yhteisöstä - pdf](#)

Hyypä, M. & Liikanen, H. 2005. Kulttuuri ja terveys. Helsinki: Edita Prima Oy. Viitattu 4.3.2025.

Jyväskylän yliopisto 2025. Narratiivinen analyysi. Viitattu 5.3.2025.

[Narratiivinen analyysi](#)

Jyväskylän yliopisto 2025. Narratiivinen tutkimus. Viitattu 5.3.2025.

[Narratiivinen tutkimus](#)

Kallinen, T. & Kinnunen, T. 2021. Etnografia. Teoksessa Jaana Vuori Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 18.2.2025.

[Tutkimusetiikka ihmistieteissä - Tietoaarkisto](#)

Kallinen, T. & Kinnunen, T. 2021. Etnografia. Teoksessa Jaana Vuori Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 15.3.2025.

[Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet - Tietoaarkisto](#)

Keski-Suomen museo 2025. Haastattelut. Viitattu 18.2.2025.

[Haastattelut | Jyväskylä.fi](#)

Keski-Suomen museo 2025. Havainnointi. Viitattu 18.2.2025.

[Havainnointi | Jyväskylä.fi](#)

Marjaverkko 2025. Marjaverkko pähkinänkuoressa. Viitattu 4.3.2025.

[MarjaVerkko | Toiminta](#)

Marjaverkko 2023. Marjaverkko ry:n vuosikertomus 2023. Viitattu 4.3.2025.

[794ce2_e408a48b155d4e77a7d256efcd7d23a4.pdf](#)

Oamk Journal 2021. Yhteisöllisyyden merkitys on muotoutumassa uudella tavalla. Viitattu 9.3.2025.

[Yhteisöllisyyden merkitys on muotoutumassa uudella tavalla - Oamk Journal](#)

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2018. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanomapro. Viitattu 6.3.2025.

Opetushallitus 2025. Yhteisöllisyys. Viitattu 18.2.2025.

[Yhteisöllisyys | Opetushallitus](#)

Oulun yliopisto 2025. Aina ei tarvitse pärjätä yksin - yhteisöllisyys hyvinvoinnin ja muutoksen perustana. Viitattu 6.3.2025.

[Aina ei tarvitse pärjätä yksin - yhteisöllisyys hyvinvoinnin ja muutoksen perustana | Oulun yliopisto](#)

Peda 2025. Kulttuurin määritelmä. Viitattu 25.2.2025.

[Kulttuurin määritelmiä](#)

Peda 2025. Yhdistystoiminta. Viitattu 6.3.2025.

[1. Yhdistystoiminta](#)

Richards, G., Brito, M. & Wilks, L. 2013. Exploring the social impacts of events. Abingdon: Routledge. Viitattu 25.3.2025.

Ruohonen 2022. Kyselytutkimus. Viitattu 18.2.2025.

[Kyselytutkimus • muotoilu.info](#)

Ruusuvuori, J. & Tiittula, L. 2005. Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino oy. Viitattu 6.3.2025.

Suomen Punainen Risti 2025. Sosiaalinen pääoma. Viitattu 18.2.2025.

[Sosiaalinen pääoma | RedNet](#)

Soste 2018. Osallisuus on tunne siitä, että kuuluu johonkin. Viitattu 18.2.2025.

[Osallisuus on tunne siitä, että kuuluu johonkin - Soste](#)

Tapahtumateollisuus 2025. Mitä on tapahtumateollisuus. Viitattu 4.3.2025.

[Mitä on Tapahtumateollisuus? - Tapahtumateollisuus](#)

Tilastokeskus 2025. Kvalitatiivinen tutkimus. Viitattu 18.2.2025.

[Kvalitatiivinen tutkimus | Käsitteet | Tilastokeskus](#)

Työterveyslaitos 2022. Kuusi keinoa rakentaa yhteisöllisyyttä monimuotoisella työpaikalla. Viitattu 9.3.2025.

[Kuusi keinoa rakentaa yhteisöllisyyttä monimuotoisella työpaikalla | Työterveyslaitos](#)

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2016. Tapahtuma on tilaisuus: tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Tallinna: Printon. Viitattu 4.3.2025

Varha 2025. Kulttuurihyvinvointi osana asiakkaan palveluketjua. Viitattu 25.2.2025

[Kulttuurihyvinvointi osana asiakkaan palveluketjua | Varha](#)

Ylikoski, T. 2001. Unohtuiko asiakas? Keuruu: Otavan Kirjapaino oy. Viitattu 6.3.2025.

Liitteet

Liite 1: Haastattelukysymykset	34
--------------------------------------	----

Liite 1: Haastattelukysymykset

Hyvinvointi:

1. Mihin Marjaverkon toimintoihin/tapahtumiin osallistut/olet osallistunut?
2. Miten koet Marjaverkon toimintojen vaikuttaneen arkeesi?

Yhteisöllisyys:

3. Oletko kokenut, että Marjaverkon toiminta olisi lisännyt yhteisöllisyyttä Kivistön alueella? Miksi/miksi ei?

Osallisuus:

4. Miten Marjaverkon toimintaa voisi mielestäsi kehittää, jotta toiminta voisi tukea alueen hyvinvointia entistä paremmin?
5. Onko jokin yksittäinen kokemus, kohtaaminen tai tapahtuma Marjaverkkoon liittyen jäänyt erityisesti mieleesi? Ja jos, niin miksi?